

Lluita

Setmanari d'Es-
querra Republi-
cana de Catalunya

ANY I - NUM. 6

Redacció i Administració: C. Verdaguer, 1

PREU: 15 CENTIMS

VIC, 6 AGOST 1932

HONRADESA

Recordo haver llegit en la me-
va infantesa i en una novel·la de
Fernàndez González, que, un dels
principals bandits de la colla de
Lluís Candelas, definia l'honrade-
sa en termes semblants a aquests:
«Una paraula inventada pels rics
per a què no se'ls tregui res del
molt que han robat als que treba-
llen».

Hi ha, en aquesta definició,
quelcom de vertadera realitat?

Actualment es té per home
honrat a aquell que compleix les
Lleis escrites saltant-les a la «tore-
ra» sense que ho adverteixin les
autoritats, o l'absolen els Tribu-
nals de Justícia en ço que es va
creure que hi va haver incompliment legal.

El passar pels carrers i discór-
rer lliurament pels camins, és una
patent d'honorabilitat; més si es
va acompanyat d'uns documents,
cèdula, rebuts de contribució, lli-
cència militar, etc., etc., doncs
aleshores l'honradesa es diu acre-
ditada.

Però, en el noranta per cent
de casos, succeeix que aquests
individus d'acreditada honradesa
practiquen, sense cap remordi-
ment de consciència, actes roïns,
que no essent especificats en les
Lleis escrites, mereixen un càstig.

El cobrar per una mercaderia
el doble del seu cost, és una estafa
vertadera que es fa al que produeix
la mercaderia i al que compra, i
aquí ve com l'anell al dit l'encertat

xiste de l'escriptor teatral — si mal
no recordo, Arniches — quan fa
dir al golfo madrileny: «Robes un
pa de 10 grams i ets un lladre; pe-
rò és un industrial i roba cent
grams en dos cents mil pans, i és
molt honrat».

Hi ha res més criminal que
l'engany amb intenció a una don-
zella per abandonar-la després a
la seva sort, deixant-la lligada
quasi sempre a les conseqüències
socials per la doble cadena de la
deshonra i la pobresa?

Els nobles i milionaris ja són
honrats des del seu naixement i
els és més difícil a aquests afortu-
nats caure a la deshonra, que als
humils treballadors aparèixer com
a vertaders complidors de la Llei.
Es a dir: que l'honradesa, que
hauria d'ésser el resultat dels ac-
tes vertaderament morals de cada
u, s'hereua i pot comprar-se amb
or.

Afortunadament es va canviant
pel poble el concepte antic de mol-
tes paraules i ja no li infundeixen
aquell respecte que l'obligava a no
protestar de res. Sap ja que la pa-
raula Justícia, dita per segons qui,
és sinònim d'egoisme; Dret, equi-
val quasi sempre a la Llei de l'em-
but; Llibertat, significa esclavitud;
Llei, atropell; Caritat, insult al qui
no té; Religió, opi del poble, i Hon-
radesa, tapadora de tots els vicis
i valla que prohibeix prendre part
al lonx de vida a aquells que tot
ho produeixen.

La realitat del camp català

El pagès català, abans de la pro-
clamació de la República, era un
ésser resignat que s'avenia, com a
cosa sabuda i francament irremeia-
ble, a les vaxacions que, per tal de
continuar la seva explotació, li eren
realitzades, en nom dels propietaris
de la terra, pels cacics dels pobles.

Només en l'aurora del nou règim,
veié una clariana d'alliberació. S'in-
subordinà. En el moment de les elec-
cions a les Corts Constituents de la
República, creient-se ja definitiva-
ment redimit, barrà el pas als cacics
i es manifestà, per primera vegada,
d'una manera decidida i digna.

El treballador del camp, el par-
cer, el rabassaire, cregueren que el
Govern de la República respondria
a llur voluntat, categòricament ma-
nifestada, consagrant amb l'allibera-
ció econòmica, la independència que
en el terreny polític havia conquis-
tat esforçadament. Creia que el nou
règim li havia d'agrair l'haver pres-
cindit de les amenaces i de les coac-
cions, l'haver tingut la decisió de
befar els averanys que fins llavors li
havien mantingut la voluntat reclo-
sa dintre d'ell mateix.

La realitat confirmà els anhels
dels treballadors del camp. Vingue-
ren els decrets de revisió de rendes
rústiques, i els pagesos catalans,
tenint la sensació que per primera
vegada s'anava a fer justícia, cur-
saren a milers les demandes de re-
visió.

Calgué que Anguera de Sojo ti-